

Påskriket

Dunker-ringens Påskrik nr. 37, juni 2007

Ei helsing fra Henry Støen og Trym

Jeg er fast abonnent på Påskriket, og synes det ville være hyggelig om jeg i neste utgave kunne få med et "dunkerbilde" sammen med en liten tekst:

Gjennom mange år har jeg og min bror vært så heldige å få være med en kameratgjeng fra Eidsvoll på en ukes harejakt i Trysil. Dette er årets høydepunkt når det gjelder jakt, og vi har hatt mange fine jaktoplevelser hvor dunkeren alltid har sørget for spenningen. Harebestanden har vært bra, og terrenget er ideelt for opplæring av unghunder, fordi det som regel er lite rev og rådyr her.

De som kjenner harejakta, vet at dette er en sosial jaktform, hvor tiden ved bålet, i påvente av "uttak", er noe som skaper ro i sjela. Kaffekjelen og fleskepanna er derfor et fast innhold i ryggsekken på disse turene.

Jeg har gjennom 40 år holdt meg til dunkeren som jakthund, selv om dunkeren de senere årene har fått hard konkurranse fra andre raser. Derfor synes jeg det er ekstra fint å kunne vise at flere generasjoner fortsatt synes det er verdt å satse på dunkeren.

På bildet som ble tatt i Trysil sist høst ser vi 4 generasjoner Ruud: Aage, Johnny, Øivind og Ole Martin sammen med unghunden, Trym.

Hilsen Henry Støen

Redaksjonen takker for helsinga og oppfordrer andre til å gjøre som Henry Støen.

Formannen har ordet

Forrige jakt sesong er for lengst passert og det er såkalt dødtid blant oss harejegere nå når dette skrives i begynnelsen av juni. Men fortvil ikke, om vel to måneder er vi i gang igjen. I mellomtiden er det nok vi kan ta oss til.

SIGMUND JOHANSEN

Med hundene våre kan vi gå dressurkurs, vi kan sykle, vi kan svømme, vi kan gå på

utstilling osv. Vi kan også gjøre som min samboer gjorde. Hun er hjelpepleier på et sykehjem i Oslo. Der er det en eldre harejeger som har hatt dunker i alle sine jeger-

år. Det er imidlertid mange år siden han har sett en dunker, og enda lenger siden han

har vært på jakt. Irene tok med seg Påskrik, lyd-cd og Gaia, ned til Rødtvedt en søndag tidligere i vår. Det burde være unødvendig å fortelle at denne søndagen ble en ekte gledens dag for denne karen. Frk. Gaia er vanligvis høyst sprell levende, men denne dagen med de eldre, var det som hun skjønnte en måtte fare pent frem. Hun tuslet rolig frem og la hodet varlig i fanget til karen. Når en så hva et gjensyn med denne

rasen berørte denne karen, så tror jeg det kan være noe av forklaringen på hva som gjør oss alle fortapte. Kan en tenke seg noe bedre enn en godlynt dunker med varme mørke øyne og lett viskende i halen.

Jeg håper inderlig det finnes noen til å besøke meg med en vennlig dunker om jeg skulle komme i samme situasjon selv en gang.

For øvrig er årets samling vel i havn. Det ble et svært vellykket treff, noe mange positive tilbakemeldinger tyder på. Telemark HHK stod for et meget bra arrangement på en veldig egnet plass. Tusen takk for jobben karer! Jeg håper vi kan være velkomne igjen ved en annen korsvei. Unghundskue var en nyhet i år, og avlsrådsformann tok dommeroppdraget. Folk ble ikke verre skremt en at det stilte ca 20 hunder til bedømmelse. Dette må jo sies å være bra, slik at vi burde kunne fortsette med dette.

Saker å jobbe med i tiden som kommer sier seg nesten selv. Valpesituasjonen for sesongen som er i ferd med å avsluttes er dyster, selv om den kanskje ikke blir så dårlig som det kunne se ut ei stund. Vi har diskutert ved flere anledninger hva som kan gjøres og hva årsakene til dette er. For å få litt klarere svar er det besluttet å gjennomføre en spørreundersøkelse. Den vil forhåpentligvis hjelpe oss videre. Det er en lettfattelig undersøkelse som skal svares anonymt. Vi håper dere (tispeeierne) tar dere tid til å hjelpe oss med å svare på disse. For å øke fokus på avl har vi også gjeninnført de gamle avlsdiplomene. De som har eller har hatt hunder som kvalifiserer til disse kan få kjøpt de hos kasserer.

Det er også i NKK blitt lagt merke til de lave registreringstallene. Vi ble i slutten av mai innkalt til møte vedr de norske rasene sammen med ring/klubb, og avlsrådene for de andre norske rasene. NHKF stilte også sammen med de forskjellige fagsjefene, samt redaktøren i Hundesport. Fra veterinærhøgskolen stilte Frode Lingaas. Dette

var etter mitt syn et meget positivt møte, hvor mange alternativer for å bedre situasjonen for de norske rasene ble diskutert. Det var også positive signaler fra forbundet. Det er pr skrivende stund litt for tidlig å si konkret hva dette innebærer, da forslagene skal igjennom i NKK's hovedstyret, forbundsstyret osv. Det gjelder her for oss å smi mens jernet er varmt, og vi vil etter hvert komme med mer informasjon.

Vi setter også i disse dager i gang et loddssalg. Dette til inntekt for forskning på epifysedysplasi. Epifysedysplasi er en sykdom som er blitt kjent de senere årene. Det er en sykdom som ikke er ute av kontroll, men den er ille nok for de den rammer. "Vår" genetiker Frode Lingaas har skaffet til veie gjennom forskningsrådet, forholdsvis betydelige summer til forskning på denne lidelsen. Dette betinger at hundemiljøet selv bidrar med en egeninnsats. I praksis vil dette si oss. Vi vil i utgangspunktet

ikke bruke av ringens likvider til dette slik at midlene bør komme utenom. Den letteste og sannsynligvis beste måten til dette er et tradisjonelt loddssalg. Det vil foregå fra disse dager med trekning på Maurvangen neste år. Vi håper dere alle sammen er behjelpelige med å selge disse loddene. Jeg vil også få benytte anledningen til å takke alle som har bidratt med premier. Responsen har rett og slett vært enorm. Alle tiltakene som er beskrevet her skjer i nært samarbeid med avlsrådet som også jobber hardt med disse problemstillingene.

Vel, dette var litt alvorlige temaer nå i sommervarmen. Tenk litt på dette med å ha valpekull og ellers anbefaler jeg at dere stiller godt med kjerring og bikkjer nå i sommer. Husk det er ikke lenge til august og da trenger vi all den goodwill vi kan få et halvt års tid igjen.

God sommer!

Europapokalkonkurransen

Dunkers deltager i Europapokal-konkurransen i Vaasa, Finland er beste dunker fra Mesterskapet for Norske raser N UCH NV-05, N JCH Ke Sang. Eier Kristian Holthe. Mesterskapet går av stabelen 3. november.

Årsberetning for 2006

STYRET

Møter

Årsmøtet og hovedsamlinga ble i 2006 holdt i Tisleia på Villmarkssenteret i Valdres 3. juni.

Samlinga startet på Villmarkssenteret kl 1300, med framvisning av nye jaktpremierte dunkere og våre nye Jaktchampioner. Framvisninga ble ledet av Avlsrådet. Årets nye JCH fikk tildelt Dunker-ringens diplom. Etter dette ble årets fem beste dunkere omtalt, og de fram møtte ble overrakt skjold, diplomer og premier. Deretter ble Årets unghund tispe og hannhund kalt fram og overrakt skjold, diplom og premie. "Jakt-pokalen" ble også utdelt.

Årsmøtet ble satt 3. juni kl. 17.00. på Villmarkssenteret. Det var 82 stemmeberetigede medlemmer tilstede. Årsberetningen ble lest og godkjent med en mindre merknad.

Styret forslø uendret kontingent for 2007. Dette og styrets forslag til budsjett for 2007 ble vedtatt.

Under valget tok formann Sigmund Johansen gjenvalg for 2 år. Som kasserer ble Ingeborg Wold valgt for ett år, da hun tok over midt i perioden fra forrige kasserer. Tore Furuholt ble valgt som sekretær for 2 år. De øvrige styreprerentantene, Knut Arne Gjems, Marius Lundby og Bård Larsen var ikke på valg. Som første varamann ble Simen Are Melfald valgt for 2 år. Andre varamann, Bjørn Granly, var ikke på valg. Som tredje varamann ble Linda Persson valgt for 2 år. Revisor Finn Erik Berg var ikke på valg, og Øyvind Langås ble valgt for 2 år. I valgkomiteen var Øyvind Olsen og Per Magne Rønning ikke på valg. Svein Andreassen ble valgt for 3 år.

Styret innførte og delte ut hedersplaketter for stor og flott innsats til Bjørn Eriksen, Bjarne Oppegård, Tor Ole Reitan Havsvø,

Svein Andreassen, Jan Rennesund, Hans Chr Pedersen, Finn Thore Kolstad, Roald Ramsland og Arne H. Bakkestuen.

Umiddelbart etter at årsmøtet formelt var avsluttet, holdt Rune Arstein foredrag vedrørende den nye hundeloven. Etter dette orienterte Avlsrådet om sitt arbeid.

Samlinga fortsatte så med sosialt samvær sammen med Hygenringen og Haldenstøverklubben, med utlodning og premieutdeling fra Mesterskapet for Norske Raser. Det så ut som om folk hygget seg, og stemningen var svært god, selv om været var noe kjølig. Styret vil få takke alle som bidro til et vellykket resultat på samlinga 2006.

Søndag 4. juni arrangerte Vest-Oppland sin utstilling på Villmarkssenteret. Det stilte 31 hunder fra vår rase. Roald Ramsland dømte dunkere. BIR ble N UCH Skavlemsåsens Tyra til Halvor Halvorsen mens BIM ble N UCH Hugo til Tore Furuholt. Vi gratulerer hunder og eiere!

Det ble avholdt to fellesmøter mellom Dunker-ringene, Avlsrådet og redaksjon i 2006. Det første møtet ble holdt i Engerdal, i januar, mens det andre ble holdt i Elverum i august. Disse møtene var også styremøter. I tillegg til disse møtene holdes jevnlig kontakt via e - post og telefon mellom medlemmene i styret og Avlsrådet.

Tillitsvalgte organer

Etter årsmøtet i 2006 har styret i Dunker-ringene hatt følgende sammensetning:

Sigmund Johansen, formann.

Ingeborg Wold, styremedlem, kasserer.

Tore Furuholt, styremedlem, sekretær.

Knut Arne Gjems, styremedlem, rekruttering.

Marius Lundby, styremedlem, materialforvalter.

Bård Larsen, styremedlem, rep avlsråd.

Simen Are Melfald, 1. varamedlem

Bjørn Granly, 2. varamedlem
Linda Persson, 3. varamedlem

Anne Lena Opheim har vært redaktør for Påskriket. *Hallvard Hegna* har vært redaksjonsmedlem.

Arne Mathiesen har fungert som Dunker-ringens valpeformidler, mens styret opp-daterer og drifter vår hjemmeside <http://www.dunkerringen.org>. Finn Erik Berg og Øyvind Langås har vært revisorer, mens Øyvind Olsen, Per Magne Rønning og Svein Andreassen er ringens valgkomite.

Organisasjonen

Skal harejakta slik vi kjenner den, bestå, er det viktig at vi er flest mulig. Rekrutteringsarbeid er derfor fortsatt et satsingsområde for oss. Det ble også i 2006 arrangert "harajakta dag". Mange og gode tilbakemeldinger tyder på at denne er vellykket. Vi har også deltatt på seminarer og diverse kurs og lignende.

Da vi gikk inn i det nye året nå, hadde vi 626 medlemmer. Dette er 41 stk flere en ved forrige årsskifte.

Informasjon

Dunker-ringens informerer på flere måter. De siste år kan tyde på at vår hjemmeside er i ferd med å bli vårt viktigste informasjonsforum. Det er i hvert fall utvilsomt vårt raskeste. Det blir her informert fra Avlsrådet vedrørende parringer, fødte kull, brukte hannhunder osv. Det blir informert fra valpeformidler om ledige valper. Det blir også informert om jaktprøveresultater fra åpenprøver, rasemesterskap, distriktsmesterskap, norgesmesterskap osv. Våre medlemmer er også veldig flinke til å sende inn bilder og filmer, slik at disse sidene blir flittig besøkt. Ca 300.000 treff vitner om dette.

Påskriket er også et viktig informasjonsforum. Også i 2006 ble det utgitt to nummer. Dette krever store ressurser både økonomisk og arbeidsmessig, to nummer syntes derfor fortsatt å være mest hensiktsmessig. Det er tenkt at Påskriket skal gå noe mer i dybden

med stoff som presentasjoner, eldre historier osv. Vi vurderer det slik at redaksjonen lykkes bra med dette.

I likhet med tidligere har vi i 2006 også informert om vår aktivitet gjennom bladet "Harehunden". Vår avtale med "Jakt" gir også ett og annet drypp med dunkerstoff. Dette krever imidlertid at vi må være flinke til å tipse dem om stoff.

For niende året på rad deltok Ringen med egen stand på Prestøya under De Nordiske Jakt- og Fiskedager på Elverum. Dunker-ringens har etter hvert blitt en av veteranene i jakthundmiljøet på Prestøya. Dette er utvilsomt en svært bra måte å møte publikum på, og informere om vår rase. Det er gledelig å se at også flere av de andre harehundrasene etter hvert dukker opp med stand. Flere nye medlemmer har meldt seg inn etter å komme i kontakt med Ringen på disse arrangementene.

Valpeformidlingen

Arne Mathiesen er fremdeles vår valpeformidler og gjør en god jobb med å formidle informasjon om valper og planlagte parringer til potensielle valpekjøpere. I disse internett-tider er det vel ikke like mange forespørsler som tidligere, men vi har likevel vurdert det slik at valpeformidlinga må bestå. Etterspørselen etter dunkervalper har vært stor også i 2006, men som vanlig de siste åra er det blitt produsert for få valper. Som tidligere har vi annonsert i hvert nummer av bladet "Jakt og Fiske". Vi ser gjerne at oppdretterne annonserer kullene sine sånn at folk ser at det produseres dunkere.

Forholdet til avlsrådet

2006 har fulgt de gode tradisjonene fra tidligere med et godt samarbeid mellom Dunker-ringens og Avlsrådet. Rådet har bestått av Bård Larsen (formann), Per Harald Sivesind (sekretær), Ingar Tallakstad Lie (medlem) og Knut Arne Gjems (varamedlem). Avlsrådet velges på representantskapsmøtet i Norske

Harehundklubbers Forbund etter innstilling fra Dunker-ringen.

Registreringer

I følge NKK var registreringstallet for 2006, 148 stk, noe som er en liten økning på 18 stk. Dette er fremdeles alt for dårlig, og det er flere årsaker til dette, bla NKK som følger kalenderåret og dermed ikke får med seg valpene som er født i 2006, men ikke registrert før i 2007. Vi må derfor oppfordre oppdretterne til å være kjappe med registreringene, det er også en god ide å forhåndsregistrere valpene. Valpeproduksjonen er uansett registreringspraksis alt for dårlig. Vi må derfor nok en gang oppfordre tisperieerne til å ta kull.

Vi vil forsøke å kartlegge hvorfor flere tisperiere ikke parrer tispene sine, og vil derfor foreta en spørreundersøkelse. Denne spørreundersøkelsen starter i disse dager og vi håper flest mulig svarer. En skal her svare anonymt.

Resultater

Prøvesesongen 2006/07 ble omtrent som de foregående år, hvor dunkeren beviste nok en gang at den er en fremragende jakthund og regne med. Vi hadde 13 nye hunder med IEP på prøve. Dette ga oss 10 jaktchampioner som må sies å være bra. De nye jch er: BS Ekko/Jokstad, Hero/Lundby, Isak/Henriksen, Kiara/Gaathaug, Klang/Dalby, Ronja/Brokerud, Senta/Lybæk, Sito/Arnesen, Slengslia Siri/ Rønning og Vestlunds Julka/Lufall. Vi gratulerer alle hunder og eiere på det hjerteligste.

Vi hadde en premieringsprosent på 62% i EP, 66% i ÅP og samlet med startene i utlandet på 65%. Det ser ut som det fortsatt er mange ”nye” som starter, og dette er spesielt gledelig. Det er også meget gledelig at det var hele 249 starter. Årets prøveresultater er fortsatt oppløftende, og vi gratulerer alle prøvedeltagere med det fine resultatet!

Deltagelsen i DM var hele 25 startende dunkere, en meget bra oppgang på hele 9

hunder. Vi vil fortsatt oppfordre til å melde på til DM, da dette er første betingelse for gode resultater i NM. Blant disse var det 5 stk som kvalifiserte seg til NM. Best av disse, på 5 plass, ble N JCH Balder og Rune Arstein. Han vinner med dette ”jaktpokalen”.

Europapokalkonkurransen for 2006 ble arrangert i Østerrike. Som beste dunker under foregående års Mesterskap for Norske raser stilte Robber og Steinar Johnsen. Han ble nr 7, med 3 pr.

Mesterskap for norske harehundraser ble arrangert for niende gang i 2006. Dette ble avholdt i Valdres i oktober med Vest - Oppland HHK som arrangør. For dunkeren stilte Ke Sang / Holthe, Anja / Kristiansen og Russo/Moen. Denne gangen var det Halden som gikk av med seieren, med Rusken til Erik Ringeli med 288 kp 2 ep. Nr. 2 ble Ke Sang til Kristian Holthe med 262 kp 2 ep. Nr 3 ble ’halden’ Jaro til Arne Nikkerud med 206 kp, 3ep. Lagseieren gikk nok en gang til Halden med 698 poeng, nr. 2 ble Dunker med 435 poeng, og nr 3 ble Hygen med 311 poeng. Gratulerer og takk for innsatsen til alle deltagere!

Årets dunker 2006

Reglene for kåring av Årets dunker ble revidert etter forslag til årsmøte i 2004. Det ble her besluttet at også utenlandske resultater skulle telle med. Det ingen tenkte på den gangen, og som ikke har vært en aktuell problemstilling før nå, er forskjellige prøveformer i de enkelte land. Finland har ikke som hos oss ep-prøve over 2 dager, de har prøve over en dag, hvor en kan ha flere loser. Styret har derfor hatt problemer med og poengsette resultatene, da disse prøvene verken kan kalles ep-prøve eller åp-prøve, slik vi kjenner dem. Vi har vurdert det slik at en 1 premie i Finland skal honoreres med 22 poeng, som er mellom 25 poeng (1.ep) og 15 poeng (1.åp).

Styret i DR har i samarbeid med Avlsrådet gått gjennom resultatlistene for utstilling

i 2006 og jaktprøvesesongen 2006/07. Resultatene ser du på side 12. Vi gratulerer alle deltagere i kampen om Årets Dunker!

Økonomien

Regnskapet for Dunker-ringene viser at det ble et driftsresultat på ca kr 10.000,- i 2006. Vi føler at dette er akseptabelt, men det fordrer at vi er kostnadsbevisste og søker nye muligheter for inntekter.

Konklusjoner

Vi konkluderte på sist årsmøte at vi skulle bruke det kommende året til å tilpasse organisasjonen til arbeidsoppgavene og det kommende års aktivitetsnivå. Dette har vi nå gjort, og det resulterer i forslag fra styret om å øke antall styremedlemmer. Arbeidsbelastningen er på de enkelte styrerepresentantene stor, og skal vi fortsatt ha et høyt aktivitetsnivå med rom for nye

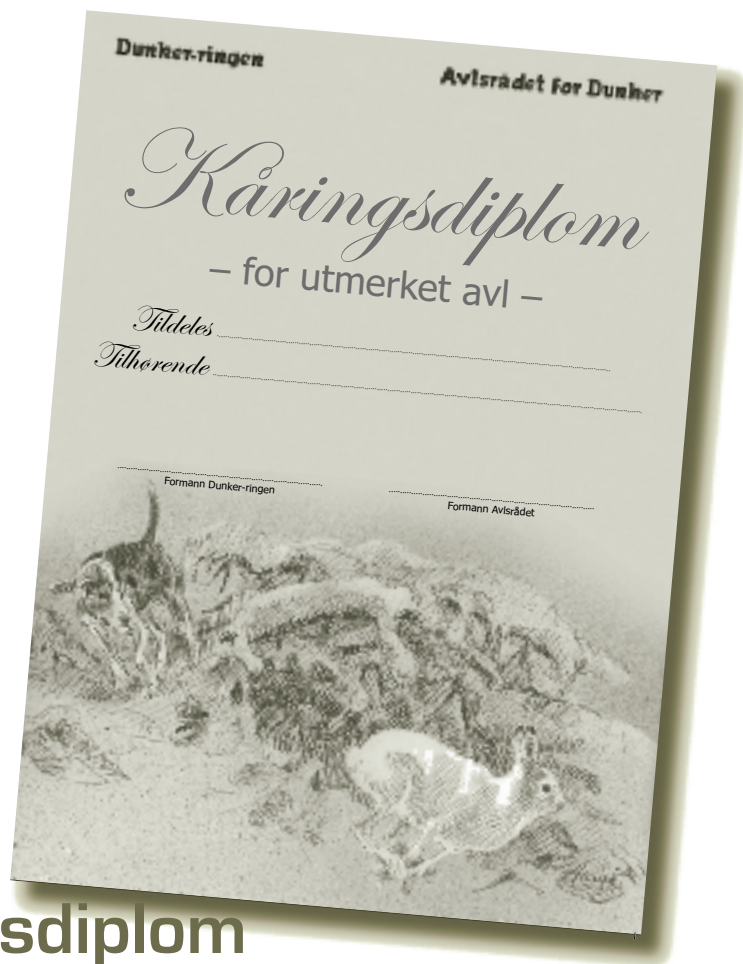
aktiviteter, føler vi et behov for dette. Vi føler forøvrig det er et meget konstruktivt engasjement i styret for tiden, vi er helt sikre på at dette vil gi seg utslag i videre framganger for dunkeren generelt og for ringene spesielt.

Vi ser også en del arbeidskrevende oppgaver i fremtida. En av de største utfordringene er valpesituasjonen. Inneværende avls-sesong viser at dette blir et tema mer en noen gang. Vi bør nok her gå nye veier for å bedre situasjonen. Det er for galt at vi ikke klarer å dekke etterspørselen etter valper. Her må også tispeeierne virkelig gå i seg selv og snarest ta kontakt med Avlsrådet.

Til slutt vil Styret takke alle som har bidratt i Dunker-ringens arbeid, og for Dunkeren generelt i 2006. Vi vil få rette en spesiell takk til Avlsrådet for stor innsats, og for det gode samarbeidet med Dunker-ringene.

Fra utstillingen i Bø. Til venstre: BIM og beste jaktpremierte Sissi. Eier Terje Røthe. Til høyre: BIR Jeger. Eier: Simon Andreas Rogn. Foto: Bjørn Granly.

Kåringsdiplom

Rådet og ringen gjeninnfører kåringsdiplomer for god avl og utmerket avl.

Det er håp om at dette stimulerer tisperiere, og bidrar til økt fokus på avl. Sunn og økende avl er jo selve fundamentet i all vår virksomhet. Dette er meget severdige diplomer, flott illustrert av kunstneren og dunkermannen Arne Dahlin.

Kåringsdiplom for god avl:

Tispe/Hannhund som har minimum to jakt-premierte avkom.

Kåringsdiplom for utmerket avl:

Tispe/Hannhund som har minimum tre avkom med 1.ÅP på jaktprøve. Disse må være fra to forskjellige kull.

Kåringsdiplomene vil bli å få kjøpt på hjemmesiden vår, samt på samlingen og på distriktsmøtene.

Pris kr.50,- (pluss evt. porto)
Statutter for disse finnes også på våre hjemmesider.

Bestilling sendes til:
Bjørn Granly, 2651 Østre Gausdal.
E-post: bjorn.granly@eltelnetworks.com

Tispa di er gull verdt!

Det er en kjent problemstilling at årlige registreringstall for Dunker er for lave, tross stor etterspørsel! Avlsrådet og Dunker-ringen har samarbeidet og kommet frem til ulike tiltak, som vi håper og tror vil snu denne trenden.

AVLSRÅDET OG DUNKER-RINGEN

I den forbindelse har det dukket opp spørsmål vi gjerne ønsker svar på. Vi håper dermed du kan gi oss den informasjonen vi trenger, slik at vi alle også i fremtiden kan nyte godt av Dunker-rasen! (Kortfattet spørreundersøkelse vedlagt midt i bladet.)

Dunker-ringen forsterkes av samarbeidet med et velfungerende avlsråd. Med all den kunnskap avlsråd for Dunker besitter, er det ingen tvil om at rasen blir forvaltet på best mulig måte.

Håper du tar utfordringen, og er villig til å prøve ett kull. Det er viktig å få parett så mange tisper som mulig, slik at etterspørselen kan etterleves!

Det er utrolig spennende og lærerikt å følge sin egen hund gjennom drektighet og fødsel.

Ditt bidrag vil være med på å øke kvaliteten på rasen, som igjen er med på å skape større avls grunnlag. Målet som er å få en stabil og bærerkraftig populasjon, vil om noen år kanskje være nådd!

Med avl følger naturlig nok mange spørsmål en ønsker svar på. I boken Genetikk, avl og oppdrett skrevet av Astrid Indrebø og Frode Lingaas, beskrives alt om temaet. Boka selges av NKK og på deres nettsider www.nkk.no, der finnes også gode artikler som er en del av boka.

Takk for ditt bidrag, og lykke til!

Retningslinjer for bruk av tispe i avl:

1. Tispa må være premiert på utstilling.
2. Hunden bør være jaktpremiert (kan gjøres unntak ved første kull)
3. Første generasjon kryssningshunder bør ha oppnådd 1 premie på jaktprøve.
4. HD status må være kjent. (Hunder med C hofter kan godkjennes mot dokumentert premie på jaktprøve)
5. Når det gjelder arvelige sykdommer, blir hundene fortløpende vurdert av avlsrådet.
6. Tispeiers ønske om spesiell hannhund etterleves, så fremt slektskap ikke er for nært, eller det er overveiende sannsynlighet for sykdom.

Stemning ved varmen

Profilen - Jan Havdal

Siden han har gjort seg meget bemerket med hundene sine, er Jan Havdal en av dem i det trønderske harehundmiljø som vi kan kalle "trøndereliten" i nyere dunkerhistorie., Han fyller 50 år dette året, og i den anledning er det jo på sin plass å omtale ham som "Profilen" i første nummeret av Påskriket 2007.

HALLVARD HEGNA

Det er mye å fortelle om Jan Havdal, men siden det knytter seg spesiell dunkerhistorie til navnet, må vi begynne med bestefaren, Jens Havdal (1901 – 83). Han var nemlig oppdretter av Johan Skeis første dunker, den legendariske Heidi I, f. 1956. Det må legges til at Havdal og Skei var nære naboer, og en av de første gangene jeg var hos Johan Skei, besøkte vi Jens Havdal på småbruket hans innunder åsen nordøst for Johan.

Mora til Heidi hette Freia, født i 1954, og Jan Havdal husker henne fra sin tidlige barndom. Det var hunden han vokste opp med i sine barneår på gården hos bestefaren. Det må sies om Jan at han "ble tidlig krøkt" ("Den må tidlig krøkes som stor krok skal bli"), siden han fikk være med bestefaren på jakt fra han var ganske liten, og Freias los var nok den første han fikk i ørene. Han husker så vidt sin første jakt-tur til Kvikne i bededagshelga da han var 5 år gammel (bildet fra 1959 husker han selvsagt ikke). Om Freia er det å si, at hun ikke bare var "alminnelig god", men en fremragende hund, og hun levde til hun var tolv år.

Heidi til Johan var resultat av en parring mellom Freia og "Rusken Imsen", som var kommet fra Siljan ved Skien, og Arne Andersen kan nok berette mye om anene til denne hunden. Mye av det beste dunkerblodet i Telemark hadde sitt opphav i Grenlandsområdet.

I 20/30-åra var revejakt en viktig inntektskilde, da det var god pris på reveskinn (ca 200 kr) og lite arbeid å få. Og siden Jens

Havdal var en meget god skiløper i "kombinert", ble han også en revejeger av det harde slaget. Han og Johan Skei drev mye revejakt sammen i 1950-åra. Jens Havdal døde i 1983.

Året etter fikk Jan Havdal sin første egne harehund. Da overtok han stafettpippen etter bestefaren og begynte på sin oppsiktsvekkende karriere. Han har nemlig drevet fram en sammenhengende rekke på tre jaktchampioner, som attåt det også var utstillingschampioner.

Klang II, født i 1984

Den første var NJCH NUCH Klang II, f. 1984 (II fordi det i bestefarens tid også hadde vært en 'Klang', og det ble etter

hvert mange 'Klanger').

Klang II var etter Dinna og Klang Hansson, og Dinna var etter Heisan Gustavsen og Sølvi Vedul. Klang var en meget vakker hund, og står avbildet på forsida av Harehunden nr 1 1995 Klang I's meritter: 2x1.EP, 1x0 EP, 4x1.ÅP og 1x0ÅP. Klang hadde 10-12 kull etter seg, og han levde til han var elleve, i 1995. Fire av ni i kullet hans var jaktpremiert. Åtte av 69 avkom jaktpremiert =12%.

Jan Havdals hund nummer to var NJCH NUCH Rusken (f. 1995), etter Hera Sandnes og Karo Almerud, en meget vakker hund som vant mange utstillinger, og var ellers en god jager. Men han døde brått 6 år gammel. Han var på lista over de 5 beste dunkerne to år på rad.

Ruskens meritter: 2x1.EP, 1x2.EP, 2x3.EP, 1x0EP, 2x1.ÅP, 1x3.ÅP og 1x0ÅP.

Hund nummer tre var en ny NJCH NUCH Klang, født 1997, etter Sølvi Smistad og Rapp Karlsen. Det er verdt å merke seg at denne hunden hadde 100% premiering på prøver. Dette skyldtes nok ikke bare flaks, og Jan sier at denne 'Klangen' var den beste jageren han har hatt, noe som ikke sier lite. Klang ble i 2000 mester for norske raser. Han var også med til Italia og jaget mellom vinranker og på jorder hvor det vrimlet av harer. De så 11 stykker den første timen av denne dagen. De italienske dommerne gikk for øvrig med paraplyer på prøven da det var både regn og snø. Dette er jo etter våre begreper ikke jakt. Klang ble nummer 11.

Klangs meritter på 13 prøver: 4x1.EP, 2x2.EP, 5x3.EP og 2x1.ÅP. Fem av 10 i kullet hans var jaktpremiert. Ni av 26 avkom jaktpremiert=35%, blant dem Balder til Runar Arstein, Ajax til Steinar Lufall og Zara til Rune Langås.

Hund nummer fire, som er den Jan har nå, er også en Klang, som er blitt jakt-

champion etter at Jan Havdal overtok han(født 2001). Det knytter seg en spesiell historie til denne hunden. Losen til Klang var nemlig den siste Johan Skei hørte. Han døde brått under Klangs los i Snåsa en januardag i 2005. Klang er kullbror til Johans Donna (en krysning etter finnen Eno og Zenta Skei), som Johan hadde store forhåpninger til, men som ble overkjørt. Klang ble først solgt til en kar sørpå som ikke var noen 'driver', så Johan fikk'n tilbake – og i meget dårlig forfatning. Men Johan fikk gjort hund av Klang igjen, og reiste til Snåsa til en kar som skulle drive han der. Men siden Johan døde, kom Klang heim igjen til Mali Skei.

De hundene som ikke ble overtatt av Arnt Skei, ble gitt bort. Således kom Klang til Jan Havdal, og en ring var sluttet. Johan Skei fikk nemlig den første dunkeren sin fra Jans bestefar, og 'ved reisens slutt' for Johan, ble hans siste hund 'leverte tilbake' til Jens Havdals barnebarn.

Jeg spør hvordan det er mulig å ha bare topphunder gjennom en periode på nesten 25 år. Hva er hemmeligheten ved å lykkes så godt? –

"Tid og tolmod," sier Jan Havdal. Nå har ikke han egenlig hatt så god tid, for han har vært i et vanlig, men travelt yrke (regnskapsfører). Når han da nevner tid, så mener han 'tid' når han er i marka: Aldri gi seg på et tap før hunden gjør det, og aldri gå fra hunden i skogen. Det har derfor blitt en del venting. En slik holdning og praksis skaper god samarbeidskontakt mellom hund og jeger, noe som har ført til at Jan Havdal har eksternt lydige hunder.

Han forteller om et tilfelle fra en eliteprøve i Selbu. Klang '97' (Rapp-Sølvi) hadde full tid, men dommeren ville se om han kunne kalles inn av los. Klang ble derfor sluppet på nytt og tok igjen haren. Etter tre kvarter ble han kalt inn - i full los. Og han kom straks inn og satte seg, og dette eksperimentet ble gjentatt en gang til.

Rusken jaget en gang en hare som var

på tur ned mot en meget trafikkert vei rett etter uttaket; men han lot seg kalle inn av losen da han var 100 meter fra veien.

Noen hunder er 'tidlig ute', andre seinere utviklet. Begynner valper å jage tidlig og er veldig 'heite', må det bremses, sier Jan Havdal. Alle er kanskje ikke like flinke til det. For det er morsomt med av en valp som viser uvanlig gode anlegg.

Jeg tenker at en kar som har kunnet holde seg med hunder av høy kvalitet så lenge, må ha hatt mange minneverdig opplevelser. Og jeg spør Jan Havdal om dette. Det er så mange at han må tenke seg om. Men han nevner først noe som dreier seg om mer enn bare jakt. Det er samværene på jakt med en fast kameratgjeng på 5 – 6

stykker. Disse turene foregår i første veka av oktober og har vært årvisse i 20 år. Det var først på Tynset, siden i Sørli og Nordli, mest det sist. Det bør ellers understrekes at her er alle hundene dunkere.

Et år nylig var det veldig mye hare i Nordli, og tre av karene ble smittet av harepest. Dette er ingen uskyldig sykdom, da den må behandles med antibiotika på sykehus. Jan slapp heldigvis bare med sykebesøk til kameratene.

I 2004 var også journalister fra Villmarksliv med karene i Nordli, og det kom en lang, illustrert reportasje i nummer 12 av bladet det året. Det ble store opplevelser for alle sammen, ikke minst for journalistene, og jeg siterer ingressen i

Jan Havdal og bestefaren med sin drilling hanegevær fra 1912 - og Jens Havdals siste hare - Folldal i 1980.

artikkelen, som har denne ordlyden:

”Ingenting klinger bedre i ørene til en ihuga harejeger enn en lang og lesbar los. Men etter fire timer setter et haglskudd punktum for hundens innsats og en tilnær-

met perfekt jakt dag – med en tilnærmet perfekt harehund – som lyder navnet Klang.”

Av opplevelser i forbindelse med jaktprøveprestasjoner minnes Jan med glede blant annet Flesbergprøva i november 2000. Der ble Klang prøvevinner og mester for de norske rasene.

Freia med valpekull.
Heidi Skei er kanskje blant valpene.

Dette året ble Klang også Årets dunker.

Jan Havdals har ennå mange år framfor seg som harejeger og aktiv dunkermann. Han og hundene hans vil nok også gjøre seg bemerket i åra framover, og Påskriket ønsker ham lykke til.

Steinar Lufall, eier av NUCH Ajax som er etter Jan Havdals Klang og Romsjøens Tanja, Bård Lund. Det legges vekt på det sosiale, og blir gjerne flere minneverdige kvelder med mye musikk og sang, samt uttallige diskusjoner om hvem som har den beste hunden!!